

D'ESTUDIANT A ARQUITECTE

EXPERIÈNCIA PERSONAL DES DE LA UNIVERSITAT FINS EL MÓN LABORAL

MARC ROCA MUSACH, GENER 2018

Just començar a estudiar Arquitectura, diversos professors van coincidir amb la mateixa manera de descriure'ns aquesta professió: "L'arquitectura és una manera de viure. Quan la comprens ja no pots tornar a veure el món d'una altra manera." Fins i tot alguns deien: "Encara esteu a temps de fer-vos enrere". En aquell moment, aquestes afirmacions em van suposar una motivació per començar a estudiar i a "comprendre" l'arquitectura. No sabia ben bé què significava, però jo també volia pertànyer a aquesta "secta".

"Un cop s'entra al món de l'arquitectura és impossible fugir-ne"

Amb el temps he descobert què és el que volien dir: després d'haver adquirit molt coneixement i molt divers en totes les assignatures del grau, ara quan camino pel carrer sóc conscient d'allò que tinc sota els peus, per exemple, les capes que fan possible el paviment i els traçats de les instal·lacions urbanes, allò que no es veu però que es implícit amb la idea de carrer i d'urbanització. També observo els volums edificats i entenc quines són les línies reguladores del planejament que els ordenen. Quan

entro a un edifici és inevitable mirar el sostre en busca d'esquerdes o d'instal·lacions amb la finalitat d'entendre una mica més l'edifici com a "màquina de viure". I quan estic en un espai interior, no el valoro només per allò que és visible a simple vista, sinó que també sóc conscient de les condicions higrotèrmiques, acústiques, lumíniques, visuals...

Així doncs, i ara parlo des del meu punt de vista personal, un cop s'entra al món de l'arquitectura és impossible fugir-ne. M'he adonat que ara qualsevol decisió està condicionada per tot el que he après anteriorment. Ara, quan muntem una acampada amb els amics la posició de les tendes i les taules la decidim en funció de l'orientació solar, o el disseny de l'espai de treball personal consta de molts més condicionants que fins ara mai havia tingut en compte.

Ja em van avisar que aquesta manera de veure les coses no s'assolia a l'inici dels estudis sinó que arriba més tard, i no arriba a tothom al mateix moment. A mi, personalment, em va arribar a partir del 4t any del grau coincidint amb els TAPS de lletra. Durant els primers sis quadrimestres vaig assolir tots uns coneixements teòrics que, per primera vegada, vaig poder aplicar tots alhora amb els projectes. En sóc conscient perquè la meua manera

de projectar va canviar: vaig començar a ser més conscient de tots els factors que intervenen en l'arquitectura (recursos, situació, usuaris...) i de la diversitat d'escapes que comporta projectar. Aquest moment ha quedat reflectit al meu expedient acadèmic ja que les meves qualificacions van augmentar exponencialment.

Vaig aprendre que cada problema té múltiples solucions: "Tantes solucions com alumnes a l'aula", deien alguns professors. Però el que ens fa diferents a tots nosaltres és que cadascú ha viscut unes experiències pròpies i som capaços d'aplicar el nostre coneixement personal per a la resolució d'un problema comú, resultant en solucions diverses.

ARQUITECTURA URBANÍSTICA, COMPOSITIVA, GRÀFICA, PROJECTUAL... TECNOLÒGICA!

Personalment, la universitat i les meves experiències personals m'han portat a entendre l'arquitectura d'una manera tecnològica. M'han marcat més els professors de tecnologia de la construcció i estructures que no pas cap altre, amb assignatures com Bases per la Tècnica (Qm1), Sistemes Constructius (Qm4) o Envolupants Lleugers (Qm7), i a nivell familiar he pogut practicar amb materials i instal·lacions que han complementat el coneixement teòric.

Tot i que em desenvolupo millor en l'àmbit tècnic de l'arquitectura, durant els estudis he trobat la manera d'aplicar aquesta virtut i fer-ne una manera de projectar, transformant les meves habilitats en potencial per a desenvolupar les meves mancances en altres aspectes.

EL PUNT D'INFLEXIÓ: ELS TAPS DE LLETRA

Els estudis m'han aportat molt coneixement els 3 primers anys, però quan un s'introdueix al món laboral, l'aprenentatge és molt més gratificant i, en canvi, els exercicis de la universitat, que a vegades són exercicis teòrics, tenen un menor grau de motivació.

Al llarg dels estudis de grau he trobat projectes amb un programa poc veraç en el qual els propis estudiants ens qüestionàvem si era convenient construir un equipament concret en un emplaçament donat, o bé amb una manca de flexibilitat per part dels professors a l'hora d'acceptar la diversitat projectual dels alumnes.

"La universitat m'ha portat algunes oportunitats que m'han conduït a pensar l'arquitectura amb una lògica tecnològica-estructural"

En aquesta línia, les assignatures que més m'han aportat són les que doten de llibertat a l'alumne: el TAP PUd, per exemple, portat pel Coque Claret i el Dani Calatayud és una assignatura que té un objectiu de curs, però no hi ha ni un programa ni, moltes vegades, un emplaçament definit. Són els mateixos alumnes que decideixen en assemblea com evolucionar el projecte i els professors condueixen el grup per complir amb els terminis i els objectius, però fan que els alumnes siguin els protagonistes.

Una altra assignatura que m'ha marcat per la seva metodologia de treball és el TAP PTEf, tutoritzat per la Rosa Rull, Helena Coch, Roger Señís i Lucrecia Calderón. En aquesta, el programa i l'emplaçament estan una mica més definits que en el PUd, però igualment la motivació de la Rosa per empènyer endavant els projectes fa que la diversitat projectual sigui molt àmplia i tothom pugui aprendre dels altres.

EL MÓN LABORAL COM A COMPLEMENT ACADÈMIC

La universitat també m'ha portat algunes oportunitats extra-curriculars que m'han conduït a pensar l'arquitectura amb una lògica tecnològica-estructural. Arran d'un seguit de casualitats, tinc la sort d'estar treballant al despatx que formen conjuntament els professors Robert Brufau i Joan Ramon Blasco, i és en aquesta feina on he après la importància de l'especialització (en el mes cas, de l'àmbit de les estructures) en una professió tant àmplia com l'arquitectura.

Tal i com està dissenyat el pla d'estudis es marca clarament la diferència entre assignatures d'urbanisme, composició, representació arquitectònica, tecnologia, estructures i projectes. Des de la meva curta experiència professional, crec que és un encert diferenciar aquestes branques a la universitat perquè són un reflex del que trobem després al món laboral.

De fet, m'he trobat amb alguns companys de promoció que em demanen consell per a desenvolupar els seus projectes de final de grau o de màster, per complementar el seu disseny arquitectònic amb una visió constructiva i estructural. D'alguna manera, cadascú assumeix un rol dins la universitat que acabarà definint el seu futur laboral.

PERSPECTIVA DE FUTUR

En aquest moment em sento realitzat amb la meva posició dins el món de l'arquitectura i espero poder seguir satisfent les meves inquietuds en un futur. Crec que les oportunitats que m'ha portat la universitat faran que els propers anys em dediqui al disseny i càlcul d'estructures, però no descarto explorar altres vies, potser en una línia més de resolució de problemes constructius o bé de projectes.

En l'àmbit acadèmic, considero imprescindible obtenir el Màster Habilitant en Arquitectura a curt termini per poder assumir responsabilitat professional sobre les obres que pugui desenvolupar. Com que no he fet cap programa d'intercanvi durant el grau, crec que seria una bona oportunitat per mi cursar-lo a una universitat diferent a la UPC amb l'objectiu de conèixer nous programes educatius i nous professionals de l'arquitectura.

"[Els arquitectes] fem de mediadors entre les persones i les solucions que ens ofereix la indústria"

Si m'he quedat amb un concepte d'haver estudiat arquitectura, aquest és que "mai ho saps tot". L'arquitectura és molt àmplia i toca molts aspectes, la indústria que la recolza és constantment canviant i no para de desenvolupar-se per donar millors solucions a les necessitats de les persones.

Però és aquí on considero que l'arquitecte té un paper molt important: fem de mediadors entre les persones (usuaris de l'arquitectura) i les solucions que ens ofereix la indústria. Moltes vegades ni els propis usuaris saben quines són o seran les seves necessitats reals, i aquí entra la nostra feina que, amb la nostra experiència i coneixement, els ajudem a definir-se i a trobar la millor solució als seus problemes.

És per això que m'apassiona aquesta professió, ja que nosaltres, com a arquitectes, estem capacitats per solucionar els problemes del futur amb els recursos del present.